

ת"פ 2077/10/23 - מדינת-ישראל נגד סאלח עישאן (עציר),

בית המשפט המחוזי בחיפה
ת"פ 2077-10-23 מדינת ישראל נ' עישאן(עציר)

בפני כבוד השופט איל באומגרט
מדינת-ישראל
המאשימה:

- נגד -
הנאשם:

סאלח עישאן (עציר),
ע"י ב"כ עו"ד נאג'י עאמר מטעם הסנגוריה הציבורית

נוכחים:

ב"כ המאשימה: עו"ד שרון אדרי

ב"כ הנאשם: עו"ד נאג'י עאמר - סנגוריה ציבורית

הנאשם: באמצעות נחשון

גזר דין

1. הנאשם יליד שנת 1986 הורשע על פי הודאתו בעבירות נשק (נשיאה והובלה), עבירות לפי סעיף 144(ב) רישא וסיפא לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 (להלן: "**חוק העונשין**"). עוד הורשע הנאשם, על פי הודאתו, בכך שעשה מעשה בכוונה להפריע לשוטר בשעת מילוי תפקידו, עבירה לפי סעיף 275 לחוק.

כתב האישום:

2. על פי עובדות כתב האישום בו הודה הנאשם, ביום 15.9.23 עובר לשעה 01:00, באולם האירועים "בעלבק" בכפר יאסיף (להלן: "**האולם**"), נשא הנאשם על גופו אקדח חצי אוטומטי מסוג D.D.G. מודל C5 בקוטר 9 מ"מ מספר סידורי D108509 (להלן: "**אקדח**"), כשהוא טעון במחסנית תואמת, המהווה אביזר לנשק ובמחסנית שבה 16 כדורים בקוטר 9 מ"מ, המהווים תחמושת. הנאשם עשה את האמור ללא היתר כדן.

עוד נטען בכתב האישום שהאקדח הוא כלי המסוגל לירות כדור שבכוחו להמית אדם.

3. הנאשם יצא מהאולם, כשהוא נושא על גופו את האקדח ועשה דרכו לכיוון חניית הרכבים. אותה עת, שוטר שעמד במקום הבחין בנאשם, ניגש אליו וקרא בשמו. הנאשם החל בורח מהשוטר שדלק אחריו בעוד האקדח על גופו. השוטר צעק לעבר הנאשם "עצור משטרה". תוך כדי המנוסה, נפל הנאשם והשוטר עצר אותו.

בשעת המעצר התגודדו אנשים רבים וחלקם החל לתקוף את השוטרים שהיו באזור. נוכח החשש לסכנת חיים ממשית, שניים מהשוטרים ירו מספר יריות באוויר.

במעשה זה הפריע הנאשם בכוונה לשוטר אשר מילא את תפקידו.

ראיות לעונש:

4. מטעם המאשימה הוגש גיליון רישום פלילי (מ/1). מגיליון הרישום הפלילי עולה שהרשעתו האחרונה של הנאשם היא מיום 22.11.20 בת"פ (שלום עכו) 54504-03-20. הרשעה זו עניינה החזקת נשק שלא כדין וכן החזקה שלא כדין של חלק נשק או תחמושת, עבירה לפי סעיף 144(א) לחוק העונשין. בגין אותה הרשעה נדון הנאשם ל-12 חודשי מאסר בפועל וכן לעונש מאסר מותנה של 10 חודשים והתנאי שהנאשם לא יעבור עבירת נשק. כמו כן, על פי גזר הדין, התחייב הנאשם להימנע מלבצע עבירות בנשק ואם יפר התחייבות זו ישלם סך של 10,000 ₪. גזר הדין הוגש וסומן ת/2.

5. מטעם הנאשם לא הוגשו ראיות לעונש.

טענות המאשימה לעניין העונש:

6. כעניין של מדיניות כללית, הדגישה המאשימה את החומרה הגלומה בעבירות נשק, נוכח התוצאות המסוכנות שיכולות לנבוע מנשק והשימוש העברייני הנעשה בו. עוד הדגישה המאשימה את ריבוי העבירות בעת האחרונה הנובעות משימוש בנשק בלתי חוקי, על ידי מי שאינו מיומן ואינו מחזיק בנשק כדין.

בסוגיה זו שבה והדגישה המאשימה את הצורך לשמור על שלמות הגוף והרכוש והסכנה הנובעת לביטחון הציבור כתוצאה משימוש בנשק.

נוכח התפשטות עבירות הנשק, עד כדי כך שהפכו למכת מדינה, מפנה המאשימה לשורה של פסקי דין שיצאו מלפני בית המשפט העליון, המדגישים את הצורך בהחמרת הענישה, כחלק מהמאבק בתופעה קשה זו.

7. זאת ועוד, המאשימה מציינת שהערכים החברתיים שנפגעו הם שלטון החוק, שלום הציבור ובטחונו.

כחיזוק למגמת ההחמרה בענישה מפנה המאשימה לתיקון 140 לחוק העונשין, הקובע עונש מזערי של רבע

מהעונש המרבי הקבוע בחוק, בגין העבירות בהן הורשע הנאשם.

8. בעניינו הפרטני של הנאשם טוענת המאשימה, שהנאשם ביצע את העבירה לבדו וברי שלעבירת הנשק קדם תכנון שהרי הנשק לא הגיע "משום מקום". עוד מציינת המאשימה, שהאקדח שנשא הנאשם הוא קטלני ועסקין בנאשם בגיר המודע לחומרת מעשיו, קל וחומר שעה שלחובתו הרשעה בעבירת נשק.

המאשימה מפנה לכך שהנאשם שיכול והיה צריך להימנע מביצוע העבירה, הגדיל עשות שעה שנס מהשוטר שביקש לעצרו ובכך הכשילו.

9. בכל הנוגע לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, המאשימה אינה מתעלמת מכך שהנאשם הודה בהזדמנות הראשונה ובכך חסך זמן יקר. עם זאת, סבורה המאשימה, שאין לתת להודאת הנאשם משקל מכריע, זאת נוכח חומרת העבירה ועברו הפלילי, כפי שהובא לעיל.

10. על כן, סבורה המאשימה שמתחם העונש ההולם נע בין 30 ל- 60 חודשי מאסר בפועל, כאשר העונש שיושת על הנאשם צריך שיהא ברף הבינוני. עוד מבקשת המאשימה להפעיל, במצטבר, את עונש המאסר המותנה ולהורות על הפעלת ההתחייבות להימנע מעבירות נשק.

נוסף על כך, מבוקש להשית על הנאשם קנס כספי ועונש מאסר מותנה משמעותיים.

המאשימה רואה בשתי העבירות מסכת עובדתית אחת ומכאן אירוע אחד.

טענות הנאשם לעניין העונש:

11. הנאשם מבקש לתת משקל מכריע להודאתו בכתב האישום בהזדמנות הראשונה. לשיטת הנאשם, יש בכך ללמד על חרטה כנה ואמתית. לכך יש להוסיף את החיסכון בזמן.

בכל הנוגע לנסיבותיו האישיות של הנאשם, ציין בא כוחו שהנאשם נשוי ואב לארבעה ילדים קטינים, הוא שירת בשירות לאומי ובעל תואר ראשון. עוד טען הנאשם, שהוא סובל מבעיות רפואיות. עם זאת, לא הובאו ראיות על כך.

12. באשר לרף הענישה, מוסכם על הנאשם שתיקון 140 לחוק העונשין המטיל עונש מזערי חל. בד בבד, נטען כי ניתן לקיים את מצוות המחוקק בדרך שהמאסר יהא בחלקו בפועל ובחלקו מותנה. לשיטת הנאשם, נסיבותיו, שפורטו לעיל, ממלאות תוכן את הדרישה להקלה בעונש המזערי והן מהוות טעמים מיוחדים שירשמו.

13. על כן, ביקש הנאשם שלא להשית עליו מאסר בפועל, להאריך את עונש המאסר המותנה ואם יושת מאסר בפועל לגזור אותו כמידת ארכו של המאסר המותנה.

דברי הנאשם:

14. בדבריו לבית המשפט, התנצל הנאשם על ביצוע העבירות והתחייב שלא לשוב ולבצען. כמו כן, ביקש הנאשם את רחמי בית המשפט עבור ילדיו הקטינים וקשיי הפרנסה בהם נתונה משפחתו.

דין והכרעה:

15. כעולה מסעיפים 40א - טו לחוק העונשין, שעה שבית משפט נדרש לגזור את דינו של נאשם, עליו לקבוע את מתחם העונש ההולם. קביעת מתחם העונש נעשית באופן שתחילה נקבע מתחם העונש ההולם, כאשר בעת גזירת הדין יש לבחון באם קיימים שיקולים המצדיקים סטייה ממנו.

הערך החברתי שנפגע:

16. דומה שאין צורך להרחיב בפרק זה. די לציין שנפגע הערך של חיי אדם ושלמות הגוף. כך גם נפגעה תחושת הציבור לביטחון. גם המחוקק רואה בעבירות נשק חומרה יתרה עת קבע בהוראת שעה בסעיף 144(ז) לחוק העונשין עונש מזערי.

ראו לדוגמה ע"פ 5681/23 חווא נ' **מדינת ישראל** (נבו, 20.12.2023) (להלן: "**עניין חווא**") והאסמכתאות שם:

"עבירות הנשק באשר הן הפכו למכת מדינה. חומרתן היתרה והשפעתן על תחושת הביטחון של כלל אזרחי המדינה מחייבות הטלת ענישה משמעותית, גם על נאשם נעדר עבר פלילי (שאינו מענייננו במקרה דנן). מדיניות ההחמרה ביחס לכלל עבירות הנשק, אשר ניכרת בפסיקתו של בית משפט זה, באה לידי ביטוי סטטוטורי בסעיף 144(ז) לחוק העונשין אשר חוקק במסגרת תיקון מס' 140 לחוק (ראו: חוק העונשין (תיקון מס' 140 - הוראת שעה), התשפ"ב-2021, ס"ח 2938).

17. בענייננו, הנאשם החזיק ונשא באקדח תקני ובו מחסנית הטעונה בכדורים. המדובר בכלי נשק מסוכן שיש בכוחו לגרום נזק, לפצוע ואף להמית. הנשק בו החזיק הנאשם מסוכן ביותר.

נסיבות ביצוע העבירה:

18. על פי עובדות כתב האישום, לא הייתה גלומה מטרה נוספת בהחזקת האקדח ובו המחסנית. עם זאת, אין לשכוח שהנאשם נשא את האקדח הטעון באולם אירועים הומה אדם ונמלט משוטר. ברי שאקדח ובו מחסנית טעונה בכדורים לא הגיע בדרך סתם לנאשם ובוודאי שלא למטרות שלום.

על כן, יש לסווג את נסיבות ביצוע העבירה ככאלה העומדות במדרג חומרה בינוני - גבוה.

מדיניות הענישה וההלכה הפסוקה:

19. בשורה של פסקי דין, עמד בית המשפט העליון על החומרה הטמונה בעבירות נשק והסיכון הממשי לשלום הציבור והחשש להסלמה. על כן, ככלל, קבע בית המשפט העליון שדינם של מבצעי עבירות נשק הוא מאסר ממשי מאחורי סורג ובריח, על מנת להגן על הציבור, להרתיע מפני החזקת כלי נשק למיניהם ולהרחיקם מהחברה.

ראו לדוגמה ע"פ 1693/23 **אסלאם אבו אחמד נ' מדינת ישראל** (נבו, 3.12.2023) והאסמכתאות שם, (להלן: "**עניין אבו אחמד**"). בעניין אבו אחמד, הדגיש בית המשפט העליון שעבירות נשק הפכו מכת מדינה, המצדיקות ומצריכות ענישה הולמת ומחמירה, שכן אנו מצויים במצב חרום בעניין עבירות נשק. עוד הדגיש בית המשפט העליון בעניין אבו אחמד, את הסכנה הטמונה לחפים מפשע כתוצאה מהחזקת נשק שלא כדין, בין אם הם נפגעים כתוצאה מהשימוש בו ובין אם הם נתקלים בו במקרה ונפגעים.

עוד ראו את שנאמר בע"פ 2165/23 **מדינת ישראל נ' פלאח בלאל** (נבו, 4.5.2023).

כמו כן, ראו דברים שנקבעו בע"פ 4406/19 **מדינת ישראל נ' סובח** (נבו, 5.11.2019):

"**אולם, לעיתים מדיניות הענישה הנוהגת ביחס לעבירה מסוימת אינה מספקת, ועל בית המשפט להורות על החמרה בענישה על מנת לקדם ולהגן על הערכים אשר ביסודה, ובכך לבלום את נפוצותן של עבירות מסוימות ההופכות ל"מכת מדינה", ולתת ביטוי לחומרה שיש לייחס להן.**

המקרה שלפנינו נמנה לטעמי עם אותם מקרים חריגים אשר בהם נדרשת התערבותו של בית משפט זה בשבתו כערכאת ערעור, וזאת לנוכח מדיניות הענישה המחמירה אשר יש לנקוט כלפי עבירות הכוללות שימוש בנשק חם כאמצעי ליישוב סכסוכים.

השימוש בנשק חם ככלי ליישוב סכסוכים הפך לרעה חולה, וכמעשה של יום ביומו גובה חיי אדם ולעיתים אף את חייהם של חפים מפשע אשר כל חטאם היה כי התהלכו באותה עת ברחובה של עיר. בשנים האחרונות אף חלה עליה מתמדת במספר אירועי הירי המדווחים למשטרה (ראו למשל: דו"ח מבקר המדינה התמודדות משטרת ישראל עם החזקת אמצעי לחימה לא חוקיים ואירועי ירי ביישובי החברה הערבית וביישובים מעורבים 28 (2018))."

20. כל צד הפנה לפסיקה אשר לשיטתו תומכת בגישתו. את דינו של הנאשם יש לגזור בהתאם לשיקולי הענישה הכלליים תוך התאמה לנסיבותיו כפי שפורטו לעיל.

ע"פ 5602/22 **מדינת ישראל נ' פלוני** (נבו, 14.9.2022) (להלן: "**עניין פלוני**") והאסמכתאות שם. בעניין

פלוני התברר עניינו של נאשם אשר הורשע, על פי הודאתו, בנשיאת נשק, מסוג אקדח ובו מחסנית וכדורים, שלא כדון, עבירה לפי סעיף 144(ב) לחוק העונשין (רישא וסיפא), בהפרעה לשוטר במילוי תפקידו, עבירה לפי סעיף 275 לחוק העונשין וכן בכניסה ושהייה בישראל בניגוד לחוק, עבירה לפי סעיף 12(1) לחוק הכניסה לישראל, התשי"ב - 1952.

בעניין פלוני, הדגיש בית המשפט העליון שעל הערכאות הדיוניות להפנים את מדיניות הענישה אותה קבע. עוד הדגיש בית המשפט העליון בעניין פלוני, כי נדרשת ענישה מחמירה ובלתי מתפשרת בעניינו של כל נאשם בגיר על מנת להרחיק עברייני נשק ולכך יש מעמד בכורה. דהיינו, בהתאם לעניין פלוני, היעד העונשי הופך את יעד השיקום הפרטני למשני, שכן יש בכורה לשיקום "המרחב הציבורי המדמם".

כך גם הדגיש בית המשפט העליון בעניין פלוני כי "**בית משפט שמרחם על העבריין אינו מרחם על הקורבן הבא.**"

על כן, נקבע בעניין פלוני שמתחם הענישה במקרים כגון אלה נא בין 30 ל- 42 חודשי מאסר בפועל בצד עונשים נלווים. בנסיבות הנאשם עונשו צריך היה להיגזר ל- 36 חודשי מאסר. עם זאת, מאחר וערכאת הערעור אינה ממצה את הדין, הושת על הנאשם עונש מאסר לריצוי בפועל לתקופה של 28 חודשים.

בעניין חווא התברר עניינו של מערעראשר הודה והורשע בעובדות כתב אישום מתוקן, לפיהן נשא והחזיק אקדח ובו מחסנית שבתוכה כדורים ברשות הציבור. בית המשפט העליון עמד על חומרת העבירה שהפכה למכת מדינה וחובת העונש המזערי. עוד הדגיש בית המשפט העליון, את העובדה שעבירות נשק מגלמות סיכון לשלום הציבור והצורך בנקיטת עמדה עונשית מחמירה, במיוחד נוכח התוצאות הקשות הנובעות מעבירות אלה.

כמו כן, הוסיף בית המשפט העליון בעניין חווא שעל בית המשפט להעניק משקל עודף לאינטרס הציבורי והצורך להרתיע, על פני נסיבות אישיות.

משכך, נקבע שהעונש לריצוי 35 חודשי מאסר בפועל הוא ראוי והולם.

ת"פ (מחוזי חיפה) 63355-02-23 **מדינת ישראל נ' חיאדרי** (נבו, 16.1.2024) (להלן: "**עניין חיאדרי**"). בעניין חיאדרי, הודה הנאשם בעבירות של החזקה, נשיאה והובלה של נשק וכן בעבירה של שינוי זהות של רכב. מתחם העונש שנקבע בעניין חיאדרי נע בין 30 ל- 50 חודשי מאסר בפועל בצד ענישה נלווית. נוכח גילו הצעיר של הנאשם נדון הנאשם ל- 30 חודשי מאסר בפועל.

21. העונש המרבי הקבוע בסעיף 144(ב) לחוק העונשין הוא 10 שנות מאסר ובהתאם לסעיף 144(ז) לחוק העונשין, העונש המזערי הוא 30 חודשי מאסר. העונש המזערי אינו יכול שיהא כולו על תנאי. מוסכם על הצדדים שהעונש

המזערי חל במקרה דנן. גם מכך יש ללמוד על החומרה בה רואה המחוקק את עבירות הנשק.

22. בכל הנוגע לעבירה של הפרעה לשוטר בשעת מילוי תפקידו, הרי שנפגע הערך המחייב שמירה על סדרי שלטון. יש בהתנהגות מעין זו כדי לפגוע בתדמיתם של אלה שעושים לשמירת החוק. הצדדים לא הגישו גזרי דין בסוגיה זו. עם זאת, דומה שככלל העונש הראוי נע בין מאסר מותנה עד למספר חודשי מאסר שירוצו בדרך של עבודות שירות. ראו לדוגמה ע"פ (מחוזי חיפה) 20707-08-12 **מצרי נ' מדינת ישראל** (נבו, 23.12.2012).

23. בהינתן העובדה ששתי העבירות שלובות ועל דעת המאשימה, יש לקבוע מתחם ענישה הולם אחד.

התוצאה היא שמתחם הענישה הראוי נע בין 30 ל- 55 חודשי מאסר בפועל.

נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות:

24. בענייננו, יש לזכור שהנאשם הודה בהזדמנות הראשונה ונטל אחריות. בכך הנאשם חסך זמן יקר. עוד יש לקחת בחשבון את העובדה שהנאשם הוא המפרנס העיקרי של ארבעת ילדיו הקטינים והוא שירת בשירות לאומי.

מאידך, יש לזכור שהנאשם בעל עבר פלילי בתחום עבירות הנשק. לא היה במאסר בפועל שהושת עליו ואף לא במאסר המותנה בצירוף ההתחייבות הכספית בעניינה הצהיר כדי להרתיעו.

כמו כן, כפי שנקבע על ידי בית המשפט העליון, מדיניות הענישה מחייבת החמרה למען הציבור כאשר עניין הפרטי של הנאשם, אשר בוודאי נשקל, אינו מהווה נדבך מכריע. עוד יש לתת משקל לשיקול הרתעת היחיד והרתעת הרבים העלולים לפעול כמותו, לשאת ולהוביל שלא כדין כלי נשק במרחב הציבורי ובמקומות הומי אדם, ובכך לסכן את שלום הציבור ובטחונו.

התוצאה:

25. מאסר בפועל לתקופה של 36 חודשים בניכוי ימי מעצרו של הנאשם מיום 15.9.23 (ראו הסכמת הצדדים לעניין תחילת ימי המעצר מיום 1.2.24 עמ' 6 ש' 3).

הפעלת המאסר המותנה של 10 חודשים שהושת על הנאשם בת"פ (שלום עכו) 54504-03-20, באופן שחמישה חודשים ירוצו במצטבר וחמישה חודשים בחופף. נמצא לנכון להורות על ריצוי חלק מהמאסר המותנה בחופף, נוכח הודאתו של הנאשם ומצבו המשפחתי. בסך הכל ירצה הנאשם 41 חודשי מאסר בניכוי ימי מעצרו.

בהתאם לסעיף 76 לחוק העונשין, ישלם הנאשם את סכום ההתחייבות על סך 10,000 ₪ שהושתה עליו בת"פ (שלום עכו) 54504-03-20. הנאשם ישלם את ההתחייבות בעשרה תשלומים שווים ועוקבים החל מיום 10.3.24. לא יעמוד הנאשם באחד התשלומים, תעמוד יתרת סכום ההתחייבות לתשלום מידי. על פי סעיף 76

לחוק העונשין התחייבות כמוה כקנס. לא ישלם הנאשם את סכום ההתחייבות ירצה 60 ימי מאסר.

12 חודשי מאסר על תנאי והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור בתוך 3 שנים מיום שחרורו עבירת נשק מסוג פשע וירשע בגינה.

6 חודשי מאסר על תנאי והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור בתוך 3 שנים מיום שחרורו עבירות המנויות בפרק ט סימן ג' לחוק העונשין

זכות ערעור לבית המשפט העליון בתוך 45 יום.

ניתן היום, ג' אדר א' תשפ"ד, 12 פברואר 2024, במעמד הצדדים.

.1

.2